

KRONIKA

45-LECIE PRACY PROF. DR ADAMA SKOCZYLASA

Prof. dr Adam Skoczyłas, przez cały okres swej zawodowej i naukowej pracy, której 45-lecie mija w roku bieżącym, wszystkie wysiłki, wiedzę i umiejętności poświęcił rozwojowi polskiego owczarstwa i nauki hodowli owiec. W latach przedwojennych pracował kolejno jako asystent i adiunkt Wydziału Rolno-Lasowego Politechniki Lwowskiej, następnie jako inspektor hodowli owiec w Izbie Rolniczej i radca Ministerstwa Rolnictwa. Z chwilą zakończenia wojny przystąpił natychmiast do odbudowy polskiego owczarstwa, pełniąc funkcję naczelnego dyrektora Centrali Krajowych Surowców Włókienniczych, a później Dyrektora Zakładu Surowców Głównego Instytutu Włókiennictwa.

W 1952 r. powrócił do pracy w szkolnictwie wyższym, organizując Zakład Hodowli Owiec na Wydziale Zootechnicznym SGGW.

Od 1956 r., już jako kierownik Zakładu Hodowli Owiec i Przewodniczący Komisji d/s Hodowli Owiec Rady Naukowo-Technicznej przy Ministrze Rolnictwa, przystąpił do organizacji Zrzeszenia Związków Hodowców Owiec, zdając sobie sprawę, że głównym problemem owczarskim dla gospodarki narodowej jest zwiększenie produkcji i podniesienie jakości masowego pogłowia owiec znajdującego się w gospodarstwach chłopskich. Prof. dr A. Skoczyłas był głównym autorem programu, planu pracy i struktury organizacyjnej Zrzeszenia Związków Hodowców Owiec, jego twórcą i organizatorem. Zrzeszenie powstało w 1957 r.; główne wytyczne i program rozwoju krajowego owczarstwa dała wielka narada owczarska zorganizowana przez prof. dr A. Skoczyłasa, w ramach Zrzeszenia, w grudniu 1958 r., na której naukowcy, praktycy i producenci opracowali wspólnie program pracy, realizowany, mimo wielu przeszkód, do dziś, która to realizacja diametralnie zmieniła oblicze polskiego owczarstwa.

Wielkie znaczenie w dostosowaniu produkcji wełny do potrzeb przemysłu odegrały i odgrywają rejony produkcyjne hodowli owiec, zorganizowane z inicjatywy i wg planu prof. dr A. Skoczyłasa. W celu właściwej organizacji oceny zwierząt, która mogła by dać podstawy do uzyskania szybszego postępu hodowlanego prof. dr A. Skoczyłas powołał w ramach Zrzeszenia, wg projektu opracowanego wspólnie z prof. Żylińskim i dr Doberczakiem, pierwszą w Europie środkowej, Pracownię Oceny Run, która w latach 1959—1968 dokonała oceny 40 tys. run owiec zarodowych, wchodzących do hodowli. Ocena ta obowiązuje obecnie przy zapisie do ksiąg hodowlanych, a Pracownia została włączona do Instytutu Zootechniki. Jako przewodniczący Komisji d/s Hodowli Owiec RNT, prof. dr A. Skoczyłas był inicjatorem analizy tak ważnych zagadnień, jak: rejonizacja hodowli owiec, ocena materiału zarodowego na pokazach, zasady wpisu do ksiąg hodowlanych, wybór ras do doskonalenia krajowego pogłowia owiec itp.

Jako przewodniczący Sekcji d/s Hodowli Owiec Komitetu Nauk Zootechnicznych PAN, prof. dr A. Skoczyłas był inicjatorem szeregu prac badawczych, organizatorem sesji naukowych.

W ramach stworzonego i kierowanego przez siebie Zakładu Hodowli Owiec SGGW prof. dr A. Skoczyłas położył wielkie zasługi dla nauki hodowli owiec. W pracach badawczych jest zawsze prekursorem wprowadzania i dostosowania do

polskich warunków współczesnej myśli naukowej i najnowszych metod. Pod jego kierunkiem rozpoczęto badania nad grupami włosotwórczymi u owiec i strukturą włosów owczych.

W swej pracy badawczej wytworzył nową odmianę owiec o wełnie krzyżówkowej, tzw. owcę żelaźnieńską, odznaczającą się bardzo wysoką wydajnością wełny (5,8 kg wełny rocznie od macioraki) o wyrównanym sortymencie, i doskonałym przystosowaniem do warunków województw centralnych. Odmiana ta przyczyniła się znacznie do podniesienia produkcji wełny w rejonie, który otrzymał do tej pory z RZD Żelazna około 500 tryków, uszlachetniających miejscowe pogłowie. Wytworzenie tej odmiany jest dużym osiągnięciem naukowym i hodowlanym, co potwierdza przyznanie z tego powodu prof. dr A. Skoczylasowi nagrody Ministra Oświaty i Szkolnictwa Wyższego.

Z inicjatywy prof. dr A. Skoczylasa rozpoczęto od lat kilku kompleksowe badania placówek naukowych i hodowli zarodowej nad wytworzeniem polskiego „corriedala”. Prof. dr A. Skoczylas był również inicjatorem opracowania polskiej metody oceny tryków na podstawie potomstwa, która to metoda dała podstawy do utworzenia stacji oceny tryków.

Prof. dr A. Skoczylas jest autorem nowoczesnego programu nauki hodowli owiec w wyższych uczelniach rolniczych, a jako autor cennych podręczników i publikacji naukowych oraz popularno-naukowych przyczynił się do szerzenia nowoczesnych poglądów i osiągnięć w zakresie hodowli owiec.

W kierowanym przez siebie Zakładzie wykształcił 32 magistrów, z których wielu kieruje dziś produkcją owczarską na różnych szczeblach i w różnych rejonach kraju, był promotorem 4 przewodów doktorskich, pod jego opieką opracowano i opracowywane są 4 rozprawy habilitacyjne.

Przytoczono tu wymierne dane o pracy i zasługach prof. dr Adama Skoczylasa, ale jego największą, a niewymierną zasługą jest stworzenie własnej szkoły naukowej, jednej z niewielu dziś w polskich naukach zootechnicznych. Podkreślić należy, że nie jest to tylko szkoła badawcza, ale szkoła postępowej myśli naukowej, że swoim uczniom Profesor zaszczepia głębokie poczucie odpowiedzialności, zamiłowanie do twórczej pracy humanistycznej podejście do zagadnień biologicznych. I za to, jak również za niezmiennie życzliwy i optymistyczny stosunek do ludzi, my — jego uczniowie jesteśmy najbardziej wdzięczni naszemu Profesorowi.

M. J. Radomska